3/2020

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic

Slovo redakční rady

Vážení čtenáři,

zahajujeme již pátý ročník pravidelného čtvrtletního vydávání. Věříme, že se na nové číslo těšíte a stávající formát se stal za tu dobu pevnou součástí informačního toku o obecních událostech, činnostech místních spolků nebo přírodních či historických zajímavostech.

Tradičně se na vás obracíme s žádostí o užší spolupráci. Rádi přivítáme vaše příspěvky, náměty, připomínky nebo otázky, na které se budeme snažit získat odpovědi. Můžete se podělit i o fotografie např. neobvyklých přírodních jevů nebo se pochlubit netradičními výpěstky.

S čímkoliv, co by stálo za zveřejnění, nás neváhejte kontaktovat na e-mailu *zpravodaj@velkesvatonovice.cz*.

Také máte možnost obrátit se přímo na kteréhokoliv člena redakční rady, či nám vhodit vzkaz do schránky na obecním úřadě. Pokud to budete požadovat, zachováme vaši anonymitu.

Ještě pro připomenutí, redakční rada pracuje ve složení:

předseda
Viktor Marek - starosta obce

šéfredaktor
Dr. Josef Dvořák

členové
Ing. Libor Kneifel, Miloslav Košťál (kronikář obce), Mgr. Eva Prouzová a Ludmila Špetlová

Redakční rada

Informace pro občany

Jednání obecního zastupitelstva

V době koronavirové krize se i naše zastupitelstvo muselo ve své činnosti řídit platnými omezeními, ale ve své činnosti nemohlo ustat. Ba naopak, v mnohých oblastech bylo třeba činnost zintenzivnit a formy práce přizpůsobit platným opatřením. Všichni zastupitelé byli rádi, že se naší obci virus vyhnul a že i v celé republice se podařilo situaci zvládnout, a mohlo proto dojít k rozvolňování opatření.

Na společném veřejném **zasedání** se mohli zastupitelé opět sejít až **27. května**. Sice platila ještě opatření na rozestupy ve vnitřních prostorech, ale ty nebránily v jednání. Jen veřejnost ještě měla obavy, a tak na zasedání nikdo z občanů nepřišel.

Nejprve zastupitelé schválili účetní uzávěrku obce a základní a mateřské školy. Vše

Pokračování na 3. straně >>

Sloupek starosty obce

Vážení spoluobčané,

čas neskutečně letí. Prázdniny jsou v plném proudu a v rukou držíte letní číslo zpravodaje.

Na jaře jsme zde zmiňovali informaci o podání dotace na MMR na multifunkční hřiště v Markoušovicích. Začátkem července přišla pozitivní zpráva, dotaci jsme obdrželi. Předpokládaný rozpočet na výstavbu hřiště je 1 960 016 Kč, z toho 70 % je dotace. Právě probíhá výběrové řízení na dodavatele stavby. S realizací se začne ještě letos, dokončena by měla být v roce 2021.

V červnu byla dokončena rekonstrukce toalet a opravy fasády na Kulturním klubu ve Velkých Svatoňovicích. Také proběhla oprava střechy věže na hasičské zbrojnici ve Velkých Svatoňovicích a kompletní nátěr střechy a podbití na Sokolovně v Markoušovicích.

Dokončili jsme projekt výstavby chodníků ve spodní části Velkých Svatoňovic a chystáme se podat žádost o stavební povolení.

V noci z 5. na 6. července nám vesnici „vyzdobila“ parta mladých lidí. Pospre-jovali obecní zastávky, nově opravenou fasádu na restauraci K-Klub, soukromé oplocení, dopravní značení, komplet vlakovou zastávku a komunikace. Žádáme všechny občany, kteří mají o tomto činu nějaké další informace, aby neváhali a sdělili je nám nebo Policii ČR.

Přeji Vám krásné, klidné letní dny se spoustou příjemných zážitků.

Starosta obce Viktor Marek

Kdy a kde jsme pro Vás

Obecní úřad

www.velkesvatonovice.cz
www.facebook.com/velsvat

Spojení:

tel.:	499 881 860
starosta:	724 180 857
místostarosta:	733 740 275
E-mail:	urad@velkesvatonovice.cz

Úřední hodiny:

Po a St	8.00-12.00, 13.00-17.00
Út a Čt	8.00-12.00
Pá	Pro veřejnost úřad uzavřen

Obecní knihovna:
Po 17.00 – 19.00

Hasičské muzeum je možno navštívit po domluvě na tel. 777 113 858, 606 605 524 nebo 607 877 248

Pošta

Provozní doba:

Po, St - Pá	08.00 – 09.00; 13.00 – 15.45
Út	08.00 – 09.00

Prodej mléka

Areál ZD Velké Svatoňovice
Út a Pá 7.00 – 9.00
(objednání na tel. 775 330 270)

Potraviny

Večerka Velké Svatoňovice 388

Po - So	6.00 – 20.00
Ne	7.00 – 20.00

Ordinace praktického lékaře

MUDr. Radek Cvrček
Dům pro seniory, Velké Svatoňovice 210

Po	06.00 – 14.00
Út	07.00 – 14.00
St	17.00 – 20.00
Čt	14.30 – 20.00
Pá	06.00 – 13.00

tel. 499 397 525, mob. 776 150 525

Sběrný dvůr Trutnov:
(Horská 99, Trutnov)

Po, St a Pá	13.00 – 18.00
Út a Čt	08.00 – 13.00
So	08.00 – 12.00

Sběrné místo Velké Svatoňovice:

Po a St	08.00 – 17.00
Út, Čt a Pá	08.00 – 15.00
So	09.00 – 12.00

lze ukládat pouze papír, plast, bio odpad, rostlinný olej ze smažení, kovy, směsný odpad v pytlích zakoupených na OÚ, zářivky, elektroodpad, baterie, **zákaz ukládaní odpadu k bráně**

Skládka Bohuslavice:

Po - Pá	7.00-15.00

stavební odpad, rozměrný odpad

Pekař

Velké Svatoňovice dvůr ZD

Út	8.00 – 9.00
Pá	7.00 – 7.40, 8.10 – 9.00

Velké Svatoňovice
BUS Pod Kopečkem
Čt 8.45

U Masokombinátu
Orlické uzeniny

Út	7.00
Čt	8.35

Nově
Markoušovice - náves
Čt 08.10 – 08.25

Vyvážení septiků a žump:

VaK Úpice a.s.	tel. 499 881 461 tel. 605 984 630
VaK Trutnov a.s.	tel. 604 252 528

Poruchy

- **dodávky vody**
  tel. 733 740 273, 733 740 274
  (voda@velkesvatonovice.cz)
- **obecního rozhlasu**
  tel. 733 740 273, 733 740 274
- **dodávky elektřiny**
  ČEZ Distribuce poruchy
  800 850 860 (volání zdarma)
- **dodávky plynu**
  Innogy 1239

Restaurace

K-Klub
Po - Pá 10.30 – 15.00

Sokolovna Markoušovice
Prázdninový provoz

Po	zavřeno
Út - Čt, Ne	17.00 – 21.00
Pá - So	17.00 – 23.00

Restaurace Na Puškvorci
Každý den od 16.00 – 23.00
od září středa zavřeno

KOMPLETNÍ SERVIS A DEZINFEKCE
AUTOKLIMATIZACÍ

MedikAuto s.r.o.
Jaromír Praus
Provádíme veškeré opravy všech značek.
Servisní prohlídky, výměny olejů, kontroly a opravy brzd, výměna spojkových sad, výměny rozvodů, výfuků, montáž tažných zařízení, geometrie náprav, pneuservis, kontroly vozů před STK a jejich zajištění, specializujeme se na kontroly a opravy klimatizací, diagnostiku vozidel.

✆ 774 028 440
WWW.MEDIKAUTO.CZ Velké Svatoňovice

Vystřihni mě a pověs kam budeš chtít, ať jsi v obraze.

Pokračování ze strany 1>>

dříve překontroloval audit krajského úřadu a neměl k hospodaření žádné výhrady.

Dále již měl program tradiční obsah.

Byla schválena rozpočtová opatření, která odrážela potřeby úpravy hospodaření oproti plánu na rok 2020. Projednaly se přípravy smluv na věcná břemena ve prospěch obce na cizích pozemcích a naopak pro ČEZ na pozemcích obce. Zastupitelé potom zrušili vyhlášku o nočním klidu z roku 2017 a nahradili ji vyhláškou v novém znění.

V neposlední řadě schválili ceny vodného a stočného s platností od srpna letošního roku a v samém závěru i vyhlášku o příspěvcích na ČOV při rekonstrukcích objektů. Úplně nakonec schválili dotaci pro Charitu Dvůr Králové n. L. v souvislosti s její péčí o občany naší obce.

Na svém druhém **zasedání** od vydání předchozího čísla zpravodaje (11. zasedání zastupitelstva od jeho zvolení) se zastupitelé sešli **8. července**.

Na programu měli již tradiční body - přijetí rozpočtového opatření k zajištění financování úpravy kanalizace v místní části Na Valech, schválení věcného břemene pro ČEZ v místní části Sedmidomí, odkup pozemku pod budoucí chodník podél komunikace v obci a přípravu další části komunikace pro pěší.

Vedle toho zastupitelstvo projednalo a schválilo řád veřejného pohřebiště – hřbitova v Markoušovicích, dodatek ke smlouvě s Městskou policií Trutnov a vzalo na vědomí uzávěrku hospodaření Svazku obcí Jestřebí hory.

V závěru jednání se na zastupitelstvo obrátili někteří přítomní občané se svými požadavky a pan starosta přislíbil jejich řešení ze strany obce.

Podrobně se můžete s jednáními a přijatými usneseními, stejně jako s novými vyhláškami, seznámit na úřední desce nebo na internetových stránkách obce.

J. D.

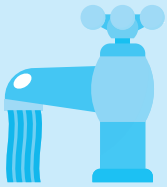

Vodné / Stočné

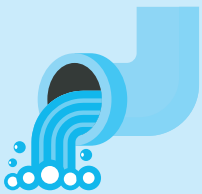

V průběhu července 2020 proběhnou odečty vodoměrů. Pokud nebudete zastiženi, prosíme o bezodkladné oznámení stavu vodoměru na tel. 733 740 273, 733 740 274 nebo na e-mail: ***voda@velkesvatonovice.cz***. **Odečty se dle plánu vyúčtování musí ukončit do 14. 8. 2020, aby mohlo být fakturováno do konce srpna t. r.** Pokud do této doby neobdržíme nahlášený stav vodoměru a vyúčtování se bude dokončovat, bude pro vyúčtování použit odhad spotřeby posledních 3 let a skutečný stav bude srovnán v příštím vyúčtovacím období. **Pro vyúčtování za období 8/2019 – 7/2020 platí cena vodného** 23 Kč bez DPH, tj. **25,30 Kč vč. DPH 10 % a stočného** 29 Kč bez DPH, tj. **31,90 Kč/m3 vč. DPH 10 %**. DPH bylo od května 2020 sníženo z 15 % na 10 %, čímž jsou konečné ceny pro spotřebitele nižší. Faktury s vyúčtováním by měly být expedovány začátkem září t. r., splatnost do 30. 9. 2020. Připomínáme, že upřednostňujeme bezhotovostní platbu převodem na účet ČSp. uvedený na faktuře, a prosíme o dodržení variabilního symbolu (VS) uvedeného na každé faktuře s vyúčtováním. Usnadní nám to kontrolu vašich plateb i zaúčtování platby. Většina z vás již pravidelně hradí vyúčtování vody na náš účet a uvádí správný VS, za což vám tímto děkujeme.

Od 1. 8. 2020 byla schválena cena vodného 24,84 Kč bez DPH, tj. 27,32 Kč vč. DPH 10 % a stočného 33 Kč/m3 bez DPH, tj. 36,30 Kč včetně DPH 10 %, stálý plat bude nižší o snížené DPH - 210 bez DPH, tj. 231 Kč vč. DPH 10 % (bylo 241,50 Kč). Tato cena bude platit pro příští vyúčtování 8/2020-7/2021.

Všem občanům děkujeme za spolupráci při odečtech vodoměrů a za včasnou úhradu platby za spotřebované vodné a stočné. Pokud dojde k technickým komplikacím a odečty nebudou včas dokončeny (mj. dochází u mnoha odběratelů zároveň k výměnám vodoměrů, které musely být na jaře z důvodu koronaviru odloženy), může dojít k posunutí termínu vyúčtování vodného vzhledem k tomu, že na vyúčtování je velmi málo času a navíc probíhá v době dovolených. Pokud by tato situace nastala, předem vás žádáme o shovívavost a pochopení.

Jitka Palachová, účetní obce

Nakládání s odpady v obci

Důležitou složkou nakládání s odpady v naší obci je jeho třídění. Vedení obce těší, že se převážná část občanů do tohoto systému zapojuje a plně využívá k tomu určené kontejnery.

Třídění je prospěšné pro obě strany – občany i společnost. Kdo třídí, produkuje méně směsného – netříděného odpadu. Tím snižuje četnost svozů ze své domácnosti a samozřejmě i finanční náklady, které by musel na svoz vynaložit.

Přínos pro společnost je ještě vyšší. Tříděním dochází k dalšímu využití odpadů, jejich recyklaci, a proto není nutné vynakládat tak velké prostředky na výrobu nových produktů. Dále zlepšuje životní prostředí a snižuje „uhlíkovou stopu".

K tomu přispěla vytříděným odpadem za rok 2019 i naše obec. Podle propočtů společnosti EKO-KOM, a.s. naše úspora představuje snížení emisí CO2 ekvivalent o 142,772 tun a úsporu energie ve výši 2 165 644 MJ.

Pro obec to navíc znamená i přínos 169 516 Kč do obecního rozpočtu, které můžeme použít pro potřeby zvelebování obce.

J. D.

Náš seriál

Hory mého srdce

V minulém rozhovoru historik a spisovatel PhDr. Michael Borovička vzpomínal na markoušovické chalupaření svého otce a spolutvůrce seriálu Chalupáři Václava Borovičky. Do Markoušovic pan Borovička mladší jezdí už téměř půl století, což je důkazem, že zdejší kraj mu nepochybně přirostl k srdci, a tak si dnes budeme povídat právě o něm, zejména o Jestřebích horách.

Vaši rodiče koupili chalupu čp. 65 v roce 1971 a vy jste sem jezdíval s nimi. Jak na vás zapůsobilo první setkání s Jestřebími horami?
Úplně první vzpomínky jsou dosti mlhavé. Byl dubnový den, obloha byla ocelově šedá, ale nepršelo. Prohlédli jsme si nabízenou chalupu a šli jsme se projít na Žaltman. Vylezli jsme na rozhlednu, tehdy teprve čtyři roky starou. Krajina se mně moc líbila, ten úžasný pohled na Krkonoše, ale i na jiné kopečky, které jsem tehdy ještě nedokázal pojmenovat. Jako kluk jsem otce přemlouval, abychom si pořídili hausbót na Vltavě, ale teď už mně bylo devatenáct a uznával jsem, že ta chalupa bude rozhodně lepší volba.

A váš první pobyt, jenž na vás udělal dojem?
V létě toho roku naši odjeli na dovolenou někam k moři. Měl jsem prázdniny, a tak jsem si sbalil batoh a sám vyrazil vlakem do Markoušovic. Když jsem stoupal vesnicí nahoru, potkal jsem dvě mladé ženy. Dobíraly si mě, že prý kam jdu, proč mám v pohorkách červené ponožky a jestli mohou jít se mnou. Uvedly mě do rozpaků, a tak jsem raději přidal do kroku. Nevím, kdo to byl, tehdy

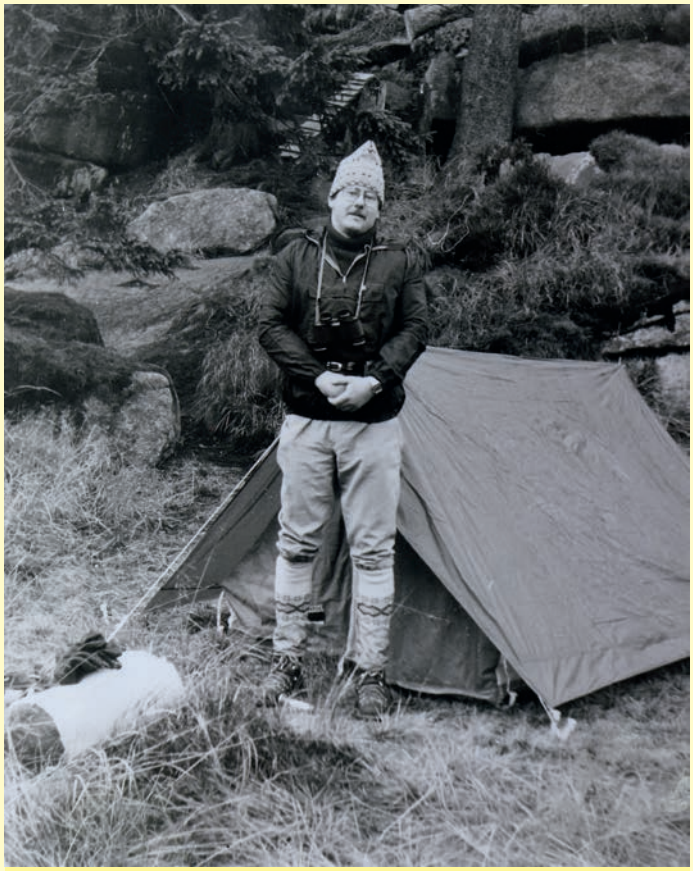

Ráno 6. listopadu 1983

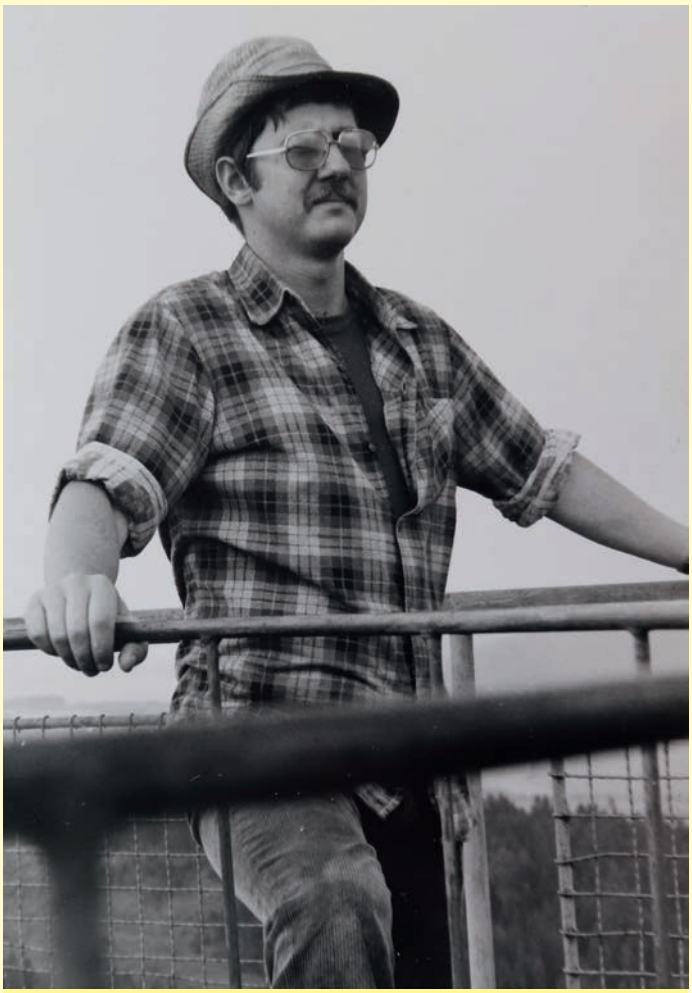

Michael Borovička na Žaltmanu v létě 1977

jsem tu ještě nikoho neznal. Těm holkám dnes už bude kolem sedmdesátky.

Dobře, to je první setkání s domorodci, ale co příroda?
Nahoře na zahradě rostla nejméně půlmetrová tráva, když jsem si do ní sedl s knížkou, sahala mně po krk. Našel jsem v dřevníku nějakou kosu, ale nevěděl jsem si s ní rady, v životě jsem, já student z Prahy, takovou bizarní věc v ruce nedržel. V průběhu let se ovšem kosení stalo mou velikou radostí. Mám kosy tři, různé velikosti i jakosti, při jejich broušení si počínám již dobrých čtyřicet let s obstojnou rutinou a umím je samozřejmě i naklepat.

K přírodě Jestřebích hor jste se ovšem přiblížil i jinak než s kosou v ruce, že.
Ano, v pohorkách a s batohem na zádech. Na rozdíl od mého otce mě od počátku zajímalo, co je za nejbližším kopcem. Už v prvních letech jsem prochodil celé Jestřebí hory a můj akční rádius se prodlužoval. Přidaly se Broumovské stěny, Javoří hory, Vraní hory, Ostaš, Teplicko-Adršpašské skály, Orlické hory. Východní Krkonoše se staly každoroční samozřejmostí. Oblíbil jsem si dvoudenní výšlapy přímo z chalupy s přenocováním ve stanu, a to většinou mimo letní sezónu, někdy už v březnu nebo za listopadových mlh. Téměř čtyřicet let starý snímek, který jsem

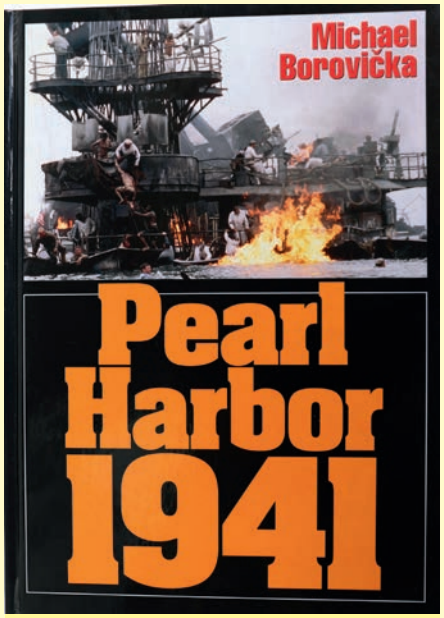

Kniha, kterou autor napsal celou v Markoušovicích

pro čtenáře doma vyhrabal, je z listopadu. Dodnes si velmi cením toho, že má chalupa je také skvělou základnou pro turistické výlety v úžasně zajímavém kraji. I po půl století tu stále mám co objevovat.

Pokud vím, v prvních letech chalupaření vás ale doslova deptal alarmující stav přírody Jestřebích hor.

Byla to hrůza. Elektrárna v Poříčí v 70. letech chrlila na zdejší lesy tisíce tun popílku. Smrkové porosty chřadly a na návětrných svazích se smrky proměňovaly v souše. V sousedních Vraních horách hynuly skupiny nádherných starých jedlí. Zoufalí lesníci vysazovali odolnější stříbrné smrky nebo i omoriky, což je druh smrku, jenž je doma v balkánských horách. Místy se jako rarita zachovaly dodnes. Ke zkáze přispíval i geologický průzkum, v okolí Markoušovic, ale i jinde na Jestřebích horách se v první polovině 70. let prováděly vrty s cílem objevit nová ložiska uhlí. Uvažovalo se o obnovení těžby. K všeobecné degradaci krajiny přispívali i zemědělci, kteří se snažili pěstovat na Jestřebích horách obilí ve zcela nevhodných podmínkách. Mizely meze, roztroušená zeleň, zoraná půda ve svahu podléhala za deště erozi.

Nezdá se vám, že tento apokalyptický obraz již patří minulosti?

Naštěstí je to tak. Mé Jestřebí hory mě naplňují radostí, jsou důkazem, že i negativní trendy lze zvrátit. Lesy jsou zdravé, už je neohrožují imise z elektrárny. Jejich rozloha se zvětšila. Pole se změnila v louky, které se sečou jen dvakrát do roka. Travní porost zpevňuje povrch proti případné erozi a zadržuje vláhu v suchých obdobích. Louky jsou domovem hmyzu a dalších živočichů. Zeleně krajině přibývá… Kéž by takové změny byly pozorovatelné v celé republice.

To bychom si jistě všichni přáli. Vám přeji nejen úspěšné chalupaření, ale ať se vám daří také při psaní. O vašich knížkách si popovídáme příště.

Rozhovor připravil dr. Josef Dvořák
Foto archiv Michaela Borovičky

Vítání nových občánků

V sobotu 20. června 2020 se konalo letošní první vítání občánků v obřadní síni Obecního úřadu Velké Svatoňovice. Nejmenší děti se svými rodiči přivítala matrikářka paní Jana Šrámková. Kulturní vystoupení dětí ze základní školy potěšilo všechny přítomné. Pan starosta Viktor Marek předal přivítaným občánkům dárky a maminky obdaroval kytičkou.

Uvítáno bylo šest dětí:

Michael Vít
Alois Kozúbek
František Vyhlíd
Jaromír Šrejber
Ema Dlabolová
Václav Jiroušek

Dětem i jejich rodičům přejeme stálé zdraví a mnoho společně prožitých radostných chvil.

Jana Šrámková, foto Jan Špetla

Letní kino

Po zkušenostech z loňského roku se naše obec opět zapojila do seriálu letních kin.

Letošní rok se k nám přidaly i další obce v našem blízkém okolí, a tak se někde se promítá každý týden po celé prázdniny. Mnozí z vás již zhlédli filmy v letních kinech v měsíci červenci a jistě navštívíte i další v měsíci srpnu.

Jedním z nich bude i film Teorie tygra, který jsme pro vás v našem letním kině "Na Puškvorci" vybrali na pátek 7. srpna.

Omlouváme se, že jsme o seriálu neinformovali již v minulém čísle zpravodaje, ale vzhledem k opatřením, která platila v době jeho vydání, nebylo jisté, zda se seriál uskuteční.

Jsme však přesvědčeni, že díky vývěskám jste se o akci včas dozvěděli a letní kino se vám stane i důvodem navštívit okolní obce a zažít při tom příjemný kulturní zážitek.

J. D.

Náves Markoušovice

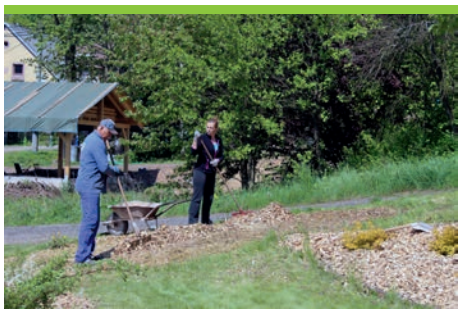

K tomu, aby mohla náves v Markoušovicích sloužit pro jednotlivé akce, ale i projíždějícím návštěvníkům, se o ni musíme pravidelně starat.

Na jedné straně je příprava akcí. O to se stará Tým náves. Členové si mezi sebou rozebrali jednotlivé akce, aby vše nebylo pouze na jednom vedoucím. Postupně si předáváme žezlo jako pohádkoví měsíčci u ohně. Je samozřejmostí, že ostatní členové dostanou při organizaci akcí také své úkoly. Jedině tak jsme schopni naplnit naše krédo, aby se náves stala místem setkávání sousedů a známých, ale i náhodných návštěvníků.

Na druhé straně je údržba návsi. Její zajištění si vzal na starost Jaroslav Kašpar a za tím účelem svolává pravidelné brigády.

Brigády 16. května se vedle členů Týmu zúčastnilo i několik našich podporovatelů. Ze strany Týmu nebyl vzhledem k přetrvávajícím opatřením k zamezení šíření nákazy koronavirem zájem o nějakou hromadnou akci. Při větším množství účastníků bychom jen těžko dodržovali doporučované rozestupy. Přesto jsme splnili všechny úkoly, které nám náš vedoucí uložil. Děvčata vyplela stráň nad amfiteátrem i u dětského hřiště, ve spolupráci s chlapci obnovila zásyp štěpkou, pohrabala posekanou trávu a poklidila v altánu. Chlapci vyrobili dřevěné lemování záhonů a natřeli (za přispění techniky Tomáše Kašpara a jeho společnosti REST) nátěry altánu a zvoničky.

Na závěr jsme s uspokojením konstatovali, že náves opětovně prokoukla a je připravena na první letošní větší akci - kácení máje (o tom se dočtete na jiném místě zpravodaje).

J. D.

Dance Fight Show

Dívka z naší vesnice, Jana Špetlová, se zúčastnila prestižní taneční soutěže **Dance Fight Show**. Jedná se o zcela první ONLINE taneční soutěž pod záštitou profesionálního tanečníka Filipa Jankoviče. Do soutěže se přihlásilo okolo sta tanečníků, z nichž bylo konkurzem vybráno deset nejlepších. Každý týden jim byla zadána taneční výzva, kterou museli v podobě tanečního videa zaslat k ohodnocení profesionálním tanečníkům z celého světa. Následně byly celé díly soutěže každou neděli vysílány na YouTube. V každém díle vypadl jeden z deseti soutěžících, až zbyly poslední dvě tanečnice - Haťa a Janee (Jana Špetlová). Tanečnice se proti sobě utkají ve finálovém kole, které bude opět dostupné ke zhlédnutí na YouTube. Obě tanečnice a Filip Jankovič byli hosty Snídaně s Novou 29. 6. 2020.

Přejeme Janě hodně štěstí do finálového kola.

L. Š.

Zábavné odpoledne

Dne 13. června se na hřišti „PUŠKVORÁK" uskutečnil **II. ročník zábavného odpoledne pro děti a dospělé**.

I přes problémy spojené s omezeními COVID-19 se nám podařilo uspořádat akci v tradičním termínu.

Celé odpoledne se neslo v duchu přátelské atmosféry a za obrovské účasti dětí a rodin z širého okolí.

Děti se oddávaly po celé odpoledne fyzickým i dovednostním disciplínám na více než 25 stanovištích, rozesetých po celé ploše hřiště. Za své výkony získávaly již tradiční „PUŠKVORÁKY", které mohly vyměnit za velmi krásné a rozmanité ceny. Pro ty, jež baví více skotačení, byla k dispozici po celou dobu nafukovací skluzavka.

O chuťové buňky našich ratolestí i dospělých se postaral náš nový výdejní stánek KAMaRáT a již tradičně i hospoda Na Puškvorci. V nabídce místních šéfkuchařů a šéfkuchařek byly domácí langoše, steaky na grilu, domácí hamburgery, obalované hermelíny, klobásy a mnoho dalšího. O pitný režim bylo také dobře postaráno a samozřejmě i stánek s popcornem a cukrovou vatou chvílemi praskal ve švech.

Na závěr bych chtěl poděkovat obci Velké Svatoňovice a místnímu SDH za podporu. Velké díky patří ale hlavně všem, kteří nám nezištně pomáhali po celou dobu, včetně přípravy a úklidu. Bez vás bychom to nedali!!! Děkujeme také všem sponzorům za jejich věcné i finanční dary, které

vykouzlily spoustu nádherných dětských úsměvů. Přeji všem krásné léto a těším se na setkání na některé z následujících akcí.

Za KAMaRáT z.s. H. H.
Foto Jan Špetla

Svatojánský koncert

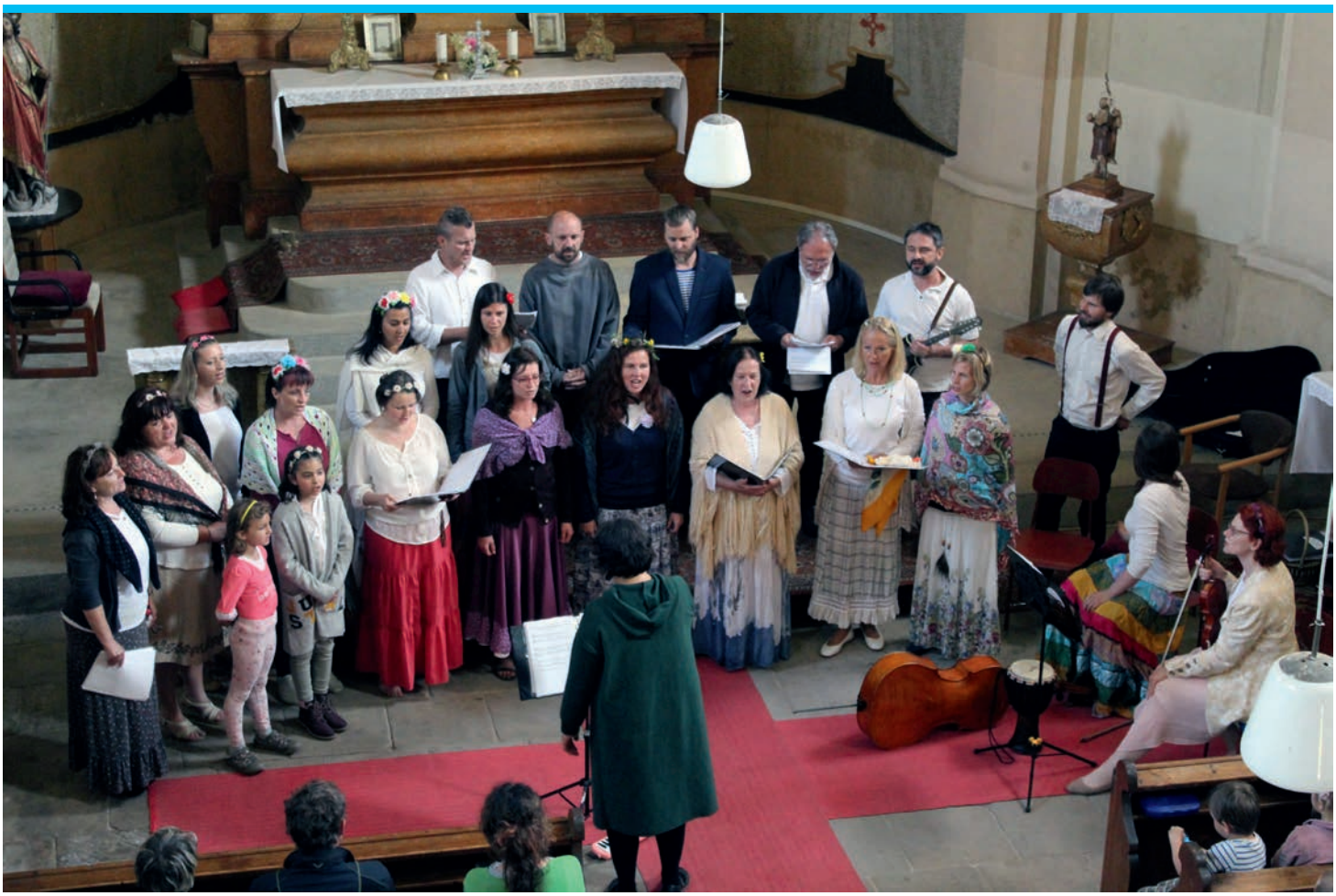

V pondělí 29. června uspořádal spolek Mraveniště v kostele sv. Jana Křtitele v Markoušovicích **Svatojánský koncert**. Navázal tak na více než 20-ti letou tradici koncertů, které pořádal ing. Karel Müller ve spolupráci s farností v Úpici.

Tentokráte pozval k vystoupení pěvecký **Sousedský sbor NaŽďár**, který není, jak sami o sobě říkají, typickým pěveckým sborem, ale spíše partou nadšenců, kteří se rádi schází, zpívají, poslouchají, objevují, vymýšlí, plánují, tančí, hrají a hrají si.

Ještě pár slov o sboru. Tvoří jej asi 30 lidí - maminky, tatínkové, jejich děti rozličných velikostí, i jejich babičky a dědečkové. Ve sboru nalezneme hudební talenty velmi výrazné, i trochu skryté. Většina členů je zároveň členem místního „okrašlovacího“ spolku NaŽďár, ale někteří dojíždějí z blízkého okolí. Jejich hlavním cílem je rozdávat radost, a to se plně projevilo ve vystoupení v našem kostele.

Ten se opět naplnil radostí, kterou do sebe nasáli i všichni návštěvníci. Již samotný nástup všechny zaujal a pozornost po celou dobu koncertu strhávaly jak pěvecké výkony, tak jejich hudební doprovod, jenž si zajišťují sami členové sboru.

Zajímavý byl i závěr vystoupení, kdy celý sbor postupně opustil kostel. Za ním vyšli všichni návštěvníci a tak vystoupení pokračovalo neplánovaně ještě před kostelem, kde většinu návštěvníků vyzvaly rytmy písní k samovolnému tanečnímu pohybu.

Již dnes se všichni, jak účinkující, tak návštěvníci, těší na další společně prožité chvíle plné radosti a pohody.

J. D.

Ze života škol

Mateřská škola Velké Svatoňovice

Korono, korono, táhni pryč...

Březen roku 2020, přesně **13. březen, uzavřel dveře naší mateřské školy**. Stav nouze, způsobený infekčním onemocněním Covid-19, zkomplikoval život všem obyvatelům naší republiky, naši vesnici bohužel nevyjímaje.

Ale abychom našli i něco pozitivního! Čas, po který byla školka uzavřena, jsme využili k výrobě nových didaktických hraček, k uspořádání administrativy, která k provozu MŠ patří a k aktualizaci počítačových programů. Truhlářství pana Teichmana nám dopravilo a postavilo novou skříň na hračky. Ta zútulnila celou místnost herny a dětem se moc líbí. V neposlední řadě proběhlo i výběrové řízení na akci „výměna koberců v herně a ložnici". Byla vybrána firma Marhold z Trutnova, a tak v srpnu děti překvapí nové barevné krytiny na podlaze. Po „koronových prázdninách" přibyla ještě jednu novinka. Stěny třídy i ložnice zdobí nové obrázky včelek a skřítků, a my doufáme, že našim svěřencům zpříjemní chvíle, které ve školce tráví.

Uzavření školky znepříjemnilo život hlavně našim předškolákům, narušilo jejich přípravu na školní docházku, která je v září čeká. I proto jsme každý den zasílali rodičům budoucích školáčků mail s nabídkou vzdělávacích činností, zaměřených vždy na určitý druh rozvoje jejich dovedností. Podobné úkoly našli i ostatní zájemci, a to na webu naší školky.

Dny plynuly, vir nakonec „dostal rozum" a opatření začala polevovat. **Mateřská škola otevřela dveře 25. května**, i když jen v omezeném režimu. Radost z opětovného shledání byla oboustranná a veliká.

A jaký byl program na zbytek května a červen? Hlavně užívat si čas spolu, hodně výletit a stihnout do prázdnin alespoň trochu z toho, co se učíme v tomto období jindy.

V červnu jsme oslavili „Den dětí", opékáním vuřtů, hrami na zahradě a nechyběl ani sladký nanuk. Co se nám opravdu vydařilo, byla procházka k zastávce. V té době tam probíhala výluka, servisní práce na kolejích, a to pomocí drezíny. K našemu velkému překvapení nás montážní dělníci pozvali k nim dovnitř na podrobný průzkum servisního stroje a ti odvážní z nás se mohli dokonce projet! Byla to paráda…

O aprílovém počasí bychom si měli povídat v dubnu, ale letos si z nás tropí blázny sluníčko i mraky celý rok, tak proč ne?! S paní učitelkou Pavlou si malí výzkumníci vyrobili počasí ve sklenici. Za pomocí třpytek, vaty a tuží vměstnali pod víčko bouřku, sluníčko, a někteří i duhu…

Průlet světem, tak jsme pojali 14 dní v červnu, kdy nás čekala Afrika a Japonsko. Tanečky a písničky, které se děti naučily, předvedly i na **„Zahradní slavnosti"**. Během „Japonského týdne" jsme si ve školce zorganizovali „Červený den" a zajeli si na výlet do Trutnova. S **výlety** jsme tím neskončili, ba naopak. Úžasné zážitky si děti přivezly z návštěvy Nového Města nad Metují. Výborná zmrzlina na náměstí, procházka Klopotovským údolím, kde se nalézá stezka s dvanácti zastaveními, a nakonec opékání vuřtíků zaručily báječně strávené dopoledne.

V další týdnu jsme vyrazili opět do přírody, a kam? Do Adršpašských skal! Protože stále ještě platilo omezení pro cestování cizinců, byly skály téměř prázdné a my si je opravdu užili. Dokonce jsme vyšplhali spoustu schodů až k lodičce a projeli se po Adršpašském jezírku. Tak máme odvážné svěřence! A o odvaze našich nejmenších jsme se přesvědčili i při návštěvě **Tonga** v Hradci Králové. Tento dětský ráj navštěvujeme pravidelně a děti se ho nemohou nabažit. Průlezky, klouzačky, trampolíny, kolotoče, vzduchové proudy, ryba, která po chvíli zavře tlamu, a kdo je v ní, musí po klouzačce dolů nebo počkat, až ji zase otevře. No prostě prostředí, kde se vydovádí každý. Tři hodiny uplynuly jako voda ☺

Červenec nám klepal na dveře, a to je ve školce trochu smutno. Proč? Přichází čas loučení, hlavně s předškoláky. Letos jsme opět uspořádali **„Zahradní slavnost“**, a to 1. 7. v 16.00. Na zahradu mateřské školy přišli ve velkém počtu nejen maminky a taťkové, ale i babičky, tety, strýčkové a my jsme za to velmi rádi. Po splnění úkolů přišla ta slavná chvíle, **z malých školkáčků** se během šerpování

stali **velcí prvňáčci**, kteří už mohou opustit školku a začít se připravovat na další etapu svého života. Slavnost pokračovala diskotékou, opékáním vuřtíků, kriketem. A ještě jedna novinka čekala na rodiče a děti. Každý si mohl, pomocí pruhů z látky, vyplést obrázek na plot. Ať už podle vzoru nebo podle své fantazie, každopádně vznikly krásné výtvory, které můžete ocenit při procházce okolo naší školky. Protože děti tvrdě pracovaly, aby se besídka na slavnosti povedla, zasloužily si odměnu – ve čtvrtek přijel minibus a odvezl nás do ZOO. I přes nepříznivou předpověď počasí nás celé dopoledne hřálo sluníčko, bouřka přišla až odpoledne, takže i toto výletování jsme si užili na výbornou.

Mateřská škola se zavírá 13. 7. 2020. Paní učitelky si vybírají dovolenou a prostory školky se budou zvelebovat, desinfikovat a připravovat na nový školní rok. Do uzavření máme ještě v plánu výlet do Jaroměře, do Olymplandu, možná i na znovuotevřené koupaliště do Trutnova. Když počasí dovolí, chceme využívat mlžiště, vodní klouzačku i bazének na školní zahradě a hlavně si užívat léto a zábavu s ním spojenou.

Totéž bychom rádi popřáli i Vám. Užívejte volna, i to, že už můžeme dýchat bez roušky, cestujte po krásách naší republiky a utužujte zdraví, ať nás druhá vlna Covidu-19, kdyby přišla, nesemele a neporazí. Korona nás naučila, že spolu jde všechno líp a že když táhneme za jeden provaz, je řešení rychlejší a snazší. Vždyť přece „Spolu jsme to zvládli!“

Krásné léto ze školky ☺

P. S. Hurá, hurá, už jsme na facebooku a instagramu ☺

Najdete nás:
Instagram:
https://www.instagram.com/_skolaskolkavs_/

Facebook:
https://www.facebook.com/otevrena.skola.1

Základní škola

Poslední tři měsíce tohoto školního roku nám poněkud zkomplikovala koronavirová nákaza. V polovině března, ze dne na den, byla uzavřena škola a my jsme si lámaly hlavu s tím, jak budeme děti učit, aniž bychom s nimi přišly do kontaktu. Nakonec jsme zvolily formu vyučování, která myslím vyhovovala nejen dětem a jejich rodičům, ale i nám učitelkám. V té době jsme ještě netušily, že se děti budou moci vrátit do lavic až 25. května. Vyučování od tohoto termínu bylo dobrovolné, přesto se většina dětí do školy vrátila. Byla to těžká zkouška pro děti, jejich rodiče i pro nás učitelky. Toto nelehké období jsme všichni se ctí zvládli a můžeme být na sebe právem hrdí. Ještě jednou díky všem za dobrou práci.

Po návratu do školy nám zbylo do prázdnin pouhých pět týdnů, a tak jsme se rozhodly je dětem trochu zpříjemnit. **Den dětí 1. 6.** jsme oslavili opékáním buřtů a venkovními hrami. Následoval **výlet do Trutnova, kde jsme navštívili Galerii Draka**. Ve sklepních prostorách této galerie jsme si nejdříve prohlédli výstavu Kláry Schück - "Ztráta intimity". Tato malířka a keramička, která v současné době žije v Markoušovicích, učí děti i na naší škole, jak pracovat s hlínou. V další části galerie jsme se seznámili prostřednictvím mechanického divadla s pověstí o zabití trutnovského draka. Následně si děti mohly pohrát s různými dřevěnými hračkami. Samozřejmě nesměla chybět zmrzlinka na trutnovském náměstí a ani cestování vlakem nebylo k zahození.

Druhým výletem byla **návštěva Klopotovského údolí** u Nového Města nad Metují. Tentokrát jsme zmrzlinou začali. Poté jsme se z náměstí vydali do Klopotovského údolí. Počasí nám přálo a my jsme mohli prožít úchvatnou procházku. Cestou jsme se zastavili u obor s divokými prasaty a vysokou zvěří i u voliér s bažanty, krocany, holuby a dalším ptactvem. Pokračovali jsme proti proudu potoka a hledali otisk čertova kopyta. Nezapomněli jsme nahlédnout ani do čertovy díry. Na konci našeho putování jsme si opekli buřtíky a s plnými bříšky jsme se vrátili zpátky k autobusu. Vydařený výlet, všem doporučuji.

Celodenním výletem byla **návštěva Adršpašských skal**. Opět jsme měli krásné počasí, a tak jsme si tento pěší výlet náležitě užili. Děti zaujalo mnoho skalních útvarů a také projížďka na loďce po jezírku. Navštívili jsme též Zámek Adršpach, kde si děti mohly odpočinout, koupit si něco dobrého nebo maličkost na památku.

Naši školu navštívil pan **Walter Erbr**, který nám **zahrál na tibetské mísy**, jejichž zvuk má nepopíratelný léčebný účinek. Děti si samy vybraly mísu a zkoušely si na ni zahrát, správně ji držet na natažené dlani, správně držet i paličky. Poslechly si, jak miska zní, když není tělo zcela v pohodě. Závěr hraní patřil zvonkům a mísám naplněným vodou. Velice příjemný zážitek.

Posledním naším výletem v tomto školním roce bylo dovádění v **Tongu v Hradci Králové**. Svět klouzaček, prolézaček a trampolín děti velmi zaujal. Tříhodinové "řádění" si moc a moc užily.

Nesmím také opomenout, že v tomto školním roce proběhl na naší škole **projekt "Mary je z Filipín"**. Rodiče i žáci byli seznámeni s rodilou mluvčí, která si postupně otestovala žáky z anglického jazyka. Provedla vyhodnocení testů a vybrala talentované a nadané žáky, z nichž pak sestavila skupiny. Během roku pak s dětmi probírala tato témata: Svátek Halloween, Vánoční příběh, Nákup nejen pro maminku a Turisté v centru města.

O letních prázdninách proběhne na naší škole **"Summer camp"** - školička anglického jazyka zábavnou formou (poslední týden v červenci a první týden v srpnu).

Kurz proběhne pod vedením paní Mary Špetlové. O prázdninách by mělo také dojít k slavnostnímu předání dokončené "Tvořivé dílny". A co nás čeká na podzim? Přivítáme nové prvňáčky, oslavíme "Den obce", začne nám opět plavecký výcvik a pojedeme na exkurzi do Dolan na jablíčka.

Za všechny paní učitelky Vám všem přeji krásné léto, příjemnou dovolenou a dětem úžasné prázdniny.

Petra Kollertová

Jak to opět žije v Mraveništi

Milí čtenáři zpravodaje, čas karantény je za námi, přinesl nám všem nucené zastavení, které každý využil po svém. U nás v Mraveništi se mimo jiné malovalo a ve školním týmu se intenzivně připravoval příští školní rok a s ním spojené dlouho plánované otevření druhého stupně.

25. května se do Mraveniště vrátily děti a naše diáře se opět začaly rychle plnit všemi možnými akcemi, které během karantény nemohly proběhnout. Jednou z nich bylo i další z psychofonetických setkání pod vedením Jirky Švece, tentokrát na téma Zamilovanost a kritické myšlení, dále přednáška Pepy Dvořáka o měnících se hranicích našeho státu a Evropy, a také výroční schůze našeho spolku. Rodiny z Mraveniště se pak 13. června vydaly společně na vodu. **Jelo se opět Labe**, tentokrát ze Dvora Králové a dle účastníků to byla velice vydařená akce.

Ve škole se měsíc červen nesl zejména pod vlivem výročí ukončení druhé světové války, děti se detailně věnovaly tématu heydrichiády a na kosteleckých Končinách se vydaly na obchůzku s pamětníkem těchto událostí panem Antonínem Burdychem. Téma atentátu na říšského protektora děti opravdu zaujalo. Kupříkladu mé holčičky mi doma podrobně vyjmenovaly všechny parašutisty, kteří zahynuli v kryptě cyrilometodějského kostela a kluci si zas o atentátu sami nacvičili divadlo, které pak předvedli 24. června při zahradní slavnosti v rámci školního divadla.

Zahradní slavnost však zahajovali školkáčci a to pro Mraveniště velice důležitou událostí, totiž **pasováním** odcházejících **předškoláků na školáky**. Každý z nových školáků při tomto obřadu prochází kordonem rodičů a prarodičů, poklekne, je pasován opravdovým mečem, korunován a získává dopis na cestu a drobný dárek. Je to vždy velice dojemné a ani letos tomu nebylo jinak. Tentokrát to však bylo o to dojemnější, že se s námi loučila také naše dlouholetá

spolupracovnice Káťa Stachová, která působí v Mravenčí školce od úplných začátků, a která si zkrátka po těch letech potřebuje od práce s dětmi odpočinout. Na rozloučenou s Káťou proběhl 26. června v markoušovickém kostele **Koncert pro Káču**, kde účinkovaly děti z Mraveniště i místní a navštívil jej i samotný Krakonoš. Ten Káťu za věrně odsloužená léta obdaroval parádní kosou a doporučil jí, aby se nedávala do služby k Trautenberkovi. Co všechno Káťa pro Mraveniště dělala, a v čem nám bude citelně chybět, dokládá nejlépe básnička, kterou pro ni napsali školáci a která při rozlučce v kostele také zazněla:

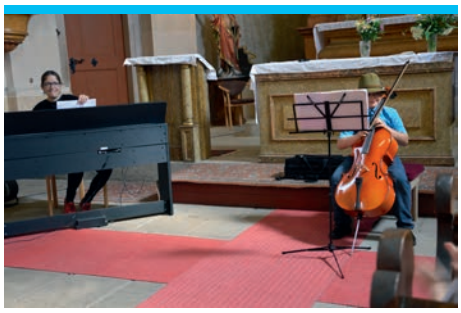

Kdo nás vezme na vodu zažít čupr pohodu?
A kdo zamete půdu a odveze tu fůru?
Kdo nás vezme na skály a poschovává poklady?
Kdo vymyslí tvoření a vajíček barvení?
Kdo vyčistí morčata a rozdá jejich mláďata?
Kdo se takhle zachová?
Jenom Káča Stachová!

Markoušovický kostel brzy na to opět ožil další velice živou událostí, kterou byl ***Svatojánský koncert sousedského sboru NaŽďár***. Písně převážně lidové, ale i několik umělých s tematikou oslavy sv. Jana a léta přinesly skutečně letní radostně roztančenou náladu i sluneční paprsky do jinak deštivého dne. Jsme velice rádi, že po několika neúspěšných pokusech se podařilo, aby NaŽďár do Markoušovic zavítal, a protože

i jim se u nás líbilo, věříme, že to jistě není naposled. (Pozn.: více o koncertu se dočtete na jiném místě zpravodaje)

Pokud jde o další už prázdninové akce, jako každý rok probíhají v Mraveništi **letní týdny** – příměstské tábory na různá témata: rytířský, hudebně-pohybový, kamarádi a týden s dobrotami. Všechny jsou již plně

obsazené. Ohledně dalších akcí pro veřejnost, zatím jsou v nedohlednu za horizontem prázdnin. Tento horizont se však rychle přehoupne, proto sledujte naše webové stránky a facebook. Prozatím přeji za nás všechny z Mraveniště vám čtenářům zpravodaje krásné léto, naplněné znovunabytou možností setkávat se, cestovat a radovat se z darů života!

Za Mraveniště, z.s.
Petra Němečková Stypová

Ze života spolků

Místní skupina Českého červeného kříže

Od napsání předchozího článku do Zpravodaje bylo stále veškeré dění v naší zemi určováno aktuální situací ohledně Covidu-19 a s tím i souvisejícími nařízeními vlády a krizového štábu. A je to teprve pár dní, co jsme mohli s úlevou sundat roušky. To samozřejmě značně ovlivnilo i naši činnost. Museli jsme oželet celou řadu naplánovaných aktivit a omezit osobní setkávání. Proto tentokrát, úplně poprvé, nemůžeme tento článek doplnit žádnou fotkou.

Nadále jsme se však zapojovali do akcí a pomoci v obci, zjišťovali potřeby našich spoluobčanů a podle možností byli nápomocni.

Jedné rodině jsme pomohli zajistit invalidní vozík a kompenzační pomůcky pro jejího pohybově omezeného člena, což se ukázalo jako poměrně náročný administrativní proces. Musíme ale říct, že jsme se přitom většinou setkávali s chápajícími lidmi, kteří sami navrhovali nějaká řešení a snažili se vyjít vstříc. V tomto směru bychom chtěli vyzdvihnout především Charitu Trutnov a společnost Meyra.

Tato naše nedávná zkušenost nám ukázala, že může nastat situace, kdy je třeba zajistit rychle potřebné prostředky a není úplně snadné dobrat se informací, na koho se obracet, jaké všechny pomůcky existují, na co je nárok, kdo může co napsat, co se musí vyplnit, kam co poslat atd.

Proto jedním z našich plánů pro podzimní období je udělat přednášku na toto téma. Myslíme si, že se do takové situace může dostat kdokoliv z nás a takové informace se pak velmi hodí.

Další plány budeme postupně ladit, protože příští týden to bude teprve poprvé, co se naše představenstvo od valné hromady sejde. Pokud nám to okolnosti umožní, chtěli bychom vedle zmiňované přednášky uspořádat i návštěvu divadla,

abychom se po náročném čase, který máme za sebou, i trochu pobavili.

Nyní však máme ještě před sebou prázdniny, nejkrásnější čas roku, tak vám přejeme, ať si tyto měsíce užijete, naberete síly a těšíme se na setkání s vámi na nějaké z našich akcí.

Pokud byste neměli ještě program pro děti, je stále ještě několik volných míst na dětském táboře, který už tradičně pořádá Oblastní spolek ČČK Trutnov v Českém ráji, tentokrát v termínu 8. – 21. srpna. Více informací naleznete na tomto odkazu:

https://ldt-krizacek.webnode.cz/

Za MS ČČK Stáňa Illnerová

TJ Sokol Velké Svatoňovice

Taneční seniorská skupina "Starý westy"

Stejně jako jiné oddíly, i my jsme museli zastavit naše pravidelná středeční setkávání a nacvičování nových tanců. Je pravda, že jeden nový tanec jsme měli téměř nacvičený a zažitý, a tak po skončení zákazu už zase pokračujeme v jeho nácviku. Dobu, kdy jsme byli všichni zavření doma, jsem využila k přípravě nácviku dalšího, již šestnáctého tance. Je to neuvěřitelné, ale naše seniorské hlavy už takový počet tanců, jak se říká, pobraly. A to máme průměrný věk 69 let! Nejstarší členka má neuvěřitelných 80 let! Nejmladší "teprve" 55 let. Chtěla bych také připomenout, že máme mezi sebou i jednoho muže.

Protože jsme opravdu dobrá parta, tradičně jsme se vydali na společný zájezd. Nejprve jsme po dobrém obědě navštívili **Bonsaj centrum v Libčanech**, kde jsme obdivovali velký počet krásných výpěstků. Nakoupením krmiva pro zvířátka a pro ryby, které tam chovají, jsme přispěli na jejich péči a jako bonus jsme je mohli krmit. Pak jsme se podle plánu vydali do Hradce Králové, kde jsme měli zajednanou hodinovou plavbu po řece Labi na malém parníčku. Bylo krásně slunečno, a tak jsme spokojení a v dobré pohodě zakotvili a vydali se po městě, každý dle svého zájmu. Autobus s řidičem panem Sedláčkem mladším nás večer v pořádku dovezl zpět, za což mu děkujeme, a těšíme se na další společné akce.

Opět připomínám, že mezi sebe rádi přijmeme další zájemce o tanec, dobrou zábavu a trénování paměti 🙂. To tanec v dobrém kolektivu zaručuje.

Cvičení žen

Také náš oddíl musel ukončit v březnu z důvodu karantény pravidelná pondělní cvičení. Sešly jsme se teprve až 1. června. Protože je léto s krásnými dlouhými večery, zvolily jsme vycházky s trekingovými holemi. Vycházky jsme proložily cvičením s holemi, které nám posloužily jako cvičební nářadí. Našli jsme si vždy plácek, zacvičili si na čerstvém vzduchu a osvěžené jsme se při západu slunce vraceli domů.

Cvičit začneme opět v září. Chtěla bych tímto pozvat další ženy na naše opravdu nenáročné cvičební hodiny. Přijďte se s námi pobavit a zlepšit svoji kondici.

Stolní tenis

Oddíl stolního tenisu TJ Sokol Velké Svatoňovice, sestávající ze tří mužstev, ukončil letošní zkrácenou sezónu úspěšně. Tým A obsadil ve druhé třídě okresního přeboru výborné třetí místo. Tým B ve stejné soutěži místo osmé a tým C, složený převážně ze „služebně" mladších hráčů, skončil ve středu tabulky třetí třídy na šestém místě. I přesto, že se nepodařilo postoupit, jak se říká „ze hry", díky uvolnění ještě jednoho místa v okresním přeboru první třídy a rychlé reakci Rudy Mlynáře, se na podzim jednička ve Velkých Svatoňovicích hrát bude. Po ukončení soutěže měl proběhnout již vyhlášený a vždy hojně i divizními krajskými hráči navštěvovaný Velikonoční turnaj. Bohužel zasáhl koronavir. Začátkem září nás navštíví dva týmy hráčů ze spřáteleného klubu z německého Kalbe Milde. A tak jako v loňském roce u nich, letos u nás, završíme přípravu na sezónu společným zápasem. Stolnímu tenisu zdar.

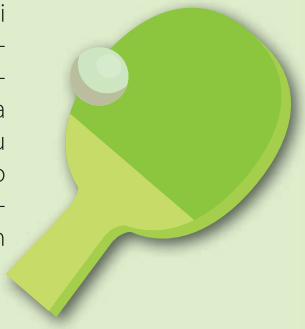

Příspěvky zpracovali L. Š. a J. Š.

TJ Sokol Markoušovice

Jak jsme psali v minulém čísle, i na naši jednotu dolehla omezující opatření. Všichni jsme sledovali vývoj a netrpělivě očekávali jejich rušení. A jak se říká, kdo si počká, ten se dočká, a dočkali jsme se i my.

Dnes již pravidelně naši mladí trénují florbal a těší se na zápasy, které sice přijdou až později, ale jistě přijdou. Začali jsme se opět scházet na volejbale. V předchozích letech jsme již v květnu moc netrénovali, ale letošek je jiný.

Rozhodli jsme se také dát zase trochu dohromady naši Marínu. Ve středu 27. května jsme se sešli a nově zvolený správce Jarda Kárník rozdělil úkoly. Uvnitř vymalovat, venku opravit zábradlí od silnice a kolem posezení, ostříhat stromky a prostě řečeno vše zkulturnit. A protože jsme parta veselá, vše nám šlo od ruky a zakrátko byly úkoly splněny. A my mohli společně posedět a popovídat si, jak jsme vše zvládali a co plánujeme dál.

Večer jsme se s dobrým pocitem rozcházeli do svých domovů.

Z.Š. a J.D

SDH Velké Svatoňovice

Uplynulé období bylo pro nás všechny něčím novým, s čím se nikdo z nás doposud nesetkal. Nikdo nevěděl, co bude zítra, a jak se v dané situaci chovat. Postupně jsme si zvykali na nové a nové věci. Nošení roušek, karanténní opatření, zvýšené hygienické podmínky atd. V současné době se pomalu vrací vše „do normálu" a každý z nás věří, že nás už nic podobného nepotká.

Doba koronavirová změnila všechny plány a akce, které běžně v této době probíhají. Nemohlo se konat tradiční pálení čarodějnic, ani oblíbený dálkový pochod „Babička", kde se podílíme na zajištění dětské trasy. Dále byly zrušené veškeré hasičské soutěže i jiné naplánované akce (školení, výcviky, oslavy, výstavy či zábavy).

I v této době však musíme zajišťovat akceschopnost jednotky a být k dispozici, kdyby se něco dělo a muselo se „vyjet". Vše musí probíhat v souladu s nařízeními a předpisy pro danou dobu. Výjezdová jednotka je vybavena dostatkem jednorázových roušek a dezinfekcí, která byla dodána od Královéhradeckého kraje.

Zúčastnili jsme se i výjezdů k požárům:

26. 4. v 17:12 byl nahlášen požár rákosí, který se šířil dále. Při příjezdu na místo bylo průzkumem zjištěno, že se jedná o nenahlášené pálení. Hasiči ohniska pálení uhasili. Spolupráce s JSDH Malé Svatoňovice, JSDH Úpice, HZS PS Trutnov a policií ČR.

22. 6. po 11. hodině byl ohlášen požár střechy rodinného domu. Na místě byl průzkumem zjištěn intenzivní požár vnitřního vybavení podkrovního pokoje rodinného domu. Hasiči požár rychle lokalizovali, čímž zamezili jeho šíření do dalších pokojů podkroví včetně chodby, půdního prostoru a střešní konstrukce domu

a také střechy sousedního domu. Likvidační práce byly spojené s rozebíráním zasažených konstrukcí, sádrokartonových stropů a izolačních materiálů. Hasební práce prováděli hasiči v dýchací technice, u zásahu byla použita i výšková technika, zároveň byl celý objekt odvětrán. Před příjezdem hasičů se snažili požár uhasit obyvatelé domu pomocí zahradní hadice, také odpojili hlavní jistič a uzavřeli hlavní uzávěru plynu. Majitel domu se nadýchal zplodin hoření a musel být odvezen k ošetření do zdravotnického zařízení.

Příčina vzniku události je nyní předmětem vyšetřování. Vyšetřovatel hasičů si povolal na požářiště specialistu v oboru elektro z Institutu ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč. Po ukončení činností vyšetřovatelů jsme pomohli společně s hasiči z Malých Svatoňovic s vyklizením zasažených prostor a úklidem poškozeného vybavení domu. Spolupráce s JSHD Malé Svatoňovice, JSDH Úpice, HZS PS Trutnov.

Hasiči ve městech se při zásazích potýkají se špatně zaparkovanými vozidly. U nás v obci jsou největším problémem úzké uličky, mnohdy lemované vzrostlými živými ploty, které brání průjezdu a použití hasičské techniky při zásahu. Apelujeme proto na majitele nemovitostí, aby udržovali vše tak, aby se hasiči mohli dostat i k jejich domu a tam byli schopni svoji techniku použít (především projít kolem zaparkovaných vozidel, otevřít všechny dveře se zásahovým vybavením, toto vybavení z vozidla bezpečně vyjmout a použít, případně zapatkovat výškovou techniku apod.)

Nejdůležitější je vždy prevence, tj. vše udržovat a spravovat tak, aby naše výjezdy nebyly vůbec potřeba.

Petr Hepnar

Kroužek mladých hasičů

Pravidelné schůzky kroužku Mladých hasičů byly po vynucené pauze obnoveny na konci měsíce května. Letní část letošního ročníku hry Plamen se nekonala, přesto jsme během schůzek pilně trénovali. Požární útok jsme ukázkově předvedli na **Odpoledni pro děti a rodiče** v sobotu 13. 6. 2020 na „Puškvorci". Mladší děti shodily proudem vody ze stojanu lahev, starší dokonce hasily uměle založený „požár" – hořící hromadu větví.

O týden později se v Rohoznici v okrese Jičín konaly jedny z mála závodů pro hasičskou mládež, kterých jsme se zúčastnili dokonce se třemi družstvy. Dešťové kapky se valily jedna za druhou a déšť ne a ne ustat. V těžkých podmínkách a na mokrém travnatém terénu naše smíšené družstvo dorostu vybojovalo 3. místo, starší skončili těsně pod stupni vítězů na 4. místě a mladší přivezli pohár za 1. místo.

3. místo **Dorost**

1. místo **Mladší žáci**

4. místo **Starší žáci**

V sobotu 27. 6. 2020 jsme zakončili schůzky před prázdninami pěším výletem. Cestu k Bílému kůlu na Jestřebích horách jsme si zpestřili soutěžemi a sběrem borůvek. V cíli jsme si v altánku opekli buřty a našli ukrytý poklad.

Všem dětem, vedoucím i rodičům přejeme krásné léto a prázdniny.

Za kolektiv vedoucích
Anna Martincová

SDH Markoušovice

Při tvorbě minulého článku byla naše země v sevření „koronavirových" opatření. Nyní je situace již klidnější, nicméně průběhem předchozích měsíců byla výrazně poznamenána běžná aktivita našeho sboru. V tomto období totiž tradičně pořádáme další kulturní akce jako Pálení čarodějnic a Dětský den. Ty se ale v letošním roce neuskutečnily, i když v období, kdy měl proběhnout Dětský den, se již veškerá opatření postupně uvolňovala. Avšak nakonec jsme se rozhodli kvůli náročnosti přípravy celé akce a vzhledem k přetrvávajícím omezením na hromadných kulturních akcích, akci nepořádat.

Nicméně nezahálíme a hned jsme začali přemýšlet, jak alespoň částečně dětem kompenzovat chybějící kulturní vyžití. Na členské schůzi, která proběhla symbolicky v termínu původně plánovaného Dětského dne (6. června), jsme dali hlavy dohromady a vznikl nápad na akci, která proběhne **29. 8. 2020** a ponese název **„Loučení s létem"**. Při organizaci této činnosti spojíme tradičně síly se spolkem Červeného kříže a letos i s týmem Návsi. V tomto termínu totiž tým Návsi pořádá 3. ročník Markoušovického rubání a tyto akce poběží po předchozí domluvě souběžně. Prolínat se bude i program obou akcí, který bude zaměřen na všechny věkové kategorie. Program pro děti bude začínat ve 14 hodin na návsi v Markoušovicích, kdy bude spuštěna registrace na krátkou trasu **„Pohádkového lesa"**, kde budou děti plnit u pohádkových bytostí různé úkoly. Na každého bude čekat v cíli odměna. Dále si děti budou moci užít kouzelnické vystoupení s balónkovou show, pochutnat si na popcornu, cukrové vatě či nanucích, dát si zdarma malinovku, nechat si něco namalovat na obličej nebo se vyřádit na skákacím hradu. Tímto Vás srdečně všechny na tuto akci zveme a těšíme se, že společně oslavíme zakončení léta a prázdnin bez omezení spojených s koronavirem ☺.

Kromě neuskutečněných akcí jsme v tomto období dodržovali i zákaz scházení se a nepořádali jsme žádné společné aktivity okolo hasičské zbrojnice. Vzhledem k tomu, že v tomto období oslavil jeden z našich členů jubileum, opozdili jsme se i s přáním všeho nejlepšího. Využili jsme pak jeho účasti na členské schůzi, kde jsme tento nedostatek napravili. Jubilantovi jsme popřáli především zdraví a jako dárek předali jménem sboru poukaz na konzumaci v restauraci.

Na závěr článku bych Vám všem ráda popřála jménem SDH Markoušovice pohodový zbytek léta, především pevné zdraví a těším se na shledanou 29. 8. 2020 na návsi v Markoušovicích.

Dita Šrůtková
jednatelka SDH Markoušovice

Stavění májky v Markoušovicích

V letošním roce se tým Náves rozhodl v Markoušovicích začlenit mezi akce stavění a kácení máje. Nejdříve jsme si mysleli, že pouze obnovíme polozapomenutý tradiční lidový obyčej, ale při pátrání jsme zjistili, že již jen pár nejstarších pamětníků si matně vzpomíná, že se májka stavěla v prostoru u bývalého kulturního domu. A tak je možno říci, že pro většinu obyvatel jej zavádíme zcela nově. Pevně věříme, že se u nás ujme.

k platným opatřením jsme stavění pojali trochu netradičně a přípravy udělali v malých skupinkách. Kluci porazili strom a oloupali jeho kmen. Děti z mravenčí školky ozdobily vršek a Klára Schück s děvčaty připravila věnce pod vrchol.

Pak již nastal den **"D" - 30. dubna - postavení máje**. Trochu nám akci komplikovala snaha dodržovat předepsané rozestupy, ale vše se nakonec podařilo a naši náves ozdobila krásná májka.

kterou přišlo více než 50 lidí. Samotné kácení byla jen chvilka z připraveného podvečerního programu. Bylo připraveno občerstvení, ale hlavně country kapela, která hrála u ohně až do pozdních hodin.

Pro všechny to byla jedna z prvních akcí, které se mohli zúčastnit po „koronavirových" opatřeních. Stala se tak důkazem toho, že život se v lepší obrací a vrací se postupně do běžných kolejí.

Pevně věříme, že v příštím roce nás již nic při této akci nebude omezovat a že jak stavění, tak kácení máje bude skutečnou veselicí a společenskou akcí, při které se sejdou spoluobčané a společně prožijí hezké chvíle.

J.D.

Je faktem, že jsme se dlouho obávali, že ke stavění v letošním roce ani nedojde, ale naštěstí pro nás byla „koronavirová" opatření postupně rozvolňována. Vzhledem

Vydržela stát až do **30. května**, kdy jsme ji za již volnějšího režimu pokáceli. Z kácení se stala skutečně veřejná akce, na

Dny otevřených atelierů v Markoušovicích

I přes nečekané komplikace v letošním roce se přece jen 13. a 14. června podařilo uskutečnit v naší obci ve spolupráci s Centrem podpory uměleckých aktivit Impuls v Hradci Králové výtvarný festival **Dny otevřených atelierů** v atelieru Kláry Schück .

Obzvláště v sobotu nám počasí přálo, a tak pro mnohé návštěvníky bylo odměnou po namáhavém výstupu nejen zhlédnutí výtvarných prací (obzvláště keramiky a obrazů), ale i posezení v příjemném chladivém prostředí pod kamennou klenbou bývalého chléva, ve kterém je atelier umístěn. Řada z nich uvítala možnost vyzkoušet si výrobu matrice nebo tisk z připravených linorytů. Pro dětské návštěvníky byla nejvíce přitažlivá práce na hrnčířském kruhu.

Výtvarné práce byly letos vystavené v menším rozsahu než v minulých letech, protože souběžně s Dny otevřených atelierů zrovna probíhají dvě výstavy Kláry Schück (samostatná v Galerii draka v Trutnově pod názvem Ztráta intimity a v úpickém muzeu J. W. Mezerové společná s Výtvarným spolkem Úpice).

Klára S.

Připravované akce

18. července od 21:00 po setmění letní kino na návsi v Markoušovicích **film "Páni kluci"**

7. srpna od 21:00 po setmění letní kino na hřišti Puškvorák ve Velkých Svatoňovicích **film "Teorie tygra"**

22. srpna od 15:00 pořádá KaMaRaT z. s. na hřišti Puškvorák **Rozloučení s prázdninami**

29. srpna od 14:00 pořádá SDH Markoušovice na návsi **Rozloučení s létem**

od 14:00 na návsi Markoušovice **3. ročník Markoušovického Rubání**

3. září od 13:00 pořádá MAS Království Jestřebích hor v Havlovicích **Olympiádu pro starší a pokročilé**

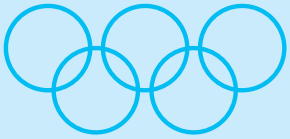

26. září od 14:00 u K-klubu **Svatováclavská pouť**

28. září od 10:00 **Mše svatá** v kapli svatého Václava

8. října od 18:00 v zasedací místnosti OU přednáška **"Ptáci a příroda našeho kraje"** RNDr. Josefa Štycha

17. října od 14:00 nad kapličkou u křížku ve Velkých Svatoňovicích - **Drakiáda**

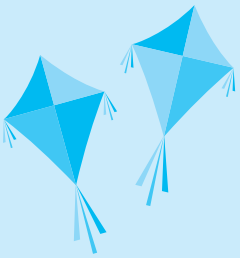

od 19:00 na sále K-Klubu divadelní představení **ochotníků z Police n M.**

22. října od 18:00 v zasedací místnosti OU **cestovatelská přednáška** Zdeňka Nývlta

Poznámka: Festival letní kino běží po celé prázdniny i v okolních obcích - úplný program na straně 6.

Výhled akcí na další období

7. listopadu od 10:00 na Návsi v Markoušovicích 2. ročník **VŘSSR – soutěž ve smažení řízků**

od 17:00 Obec Velké Svatoňovice pořádá v restauraci **K-Klub Posvícení**

14. listopadu od 19:00 na sále K-Klubu divadelní představení **ochotníků z Batňovic**

Vystřihni mě a pověs kam budeš chtít, ať jsi v obraze.

Měření a pozorování počasí ve Velkých Svatoňovicích

Amatérská meteorologická stanice se nalézá na Valech u č. p. 277. V nepřetržitém provozu je od května 1993, od 8. května 2010 je měření částečně automatizováno. Webové stránky se zpracovanými výsledky měření a pozorování naleznete na adrese **www.meteosvatonovice.cz**.
Od 22. prosince 2018 jsou nově dostupná online data s pětisekundovou aktualizací na stránce **www.meteosvatonovice.cz/meteo/**, spolu se spoustou statistik vycházejících z automatizovaného měření.

Shrnutí meteorologických měření a pozorování v II. čtvrtletí roku 2020

Duben s průměrnou měsíční teplotou +8,38 °C (odchylka +0,0 °C) byl prvním teplotně normálním měsícem od září 2019. Umístil se na 12. pozici mezi nejteplejšími dubny od roku 1996. Dubnová rána však byla studená, zaznamenali jsme 17 mrazových dnů. Jednalo se o druhý nejvyšší počet po roce 1997. Den s celodenním mrazem se nevyskytl žádný, ale též jsme se nedočkali ani letního dne. Naopak 1. dubna v 6:57 SELČ klesla teplota až na -8,4 °C, což byla nejnižší naměřená teplota za celou právě skončenou zimu! Přízemní minimální teplota poklesla na -11,6°C. Celý měsíc byl velmi suchý. Srážky padaly pouze během čtyř dnů. Celkový úhrn činil 22,5 mm (66,0 % normálu). Všechny srážky navíc spadly během jediného dne, a to 29. dubna. V jednom dni sněžilo, ale sníh se na povrchu země již neudržel. S řídkým výskytem srážek souvisela i velmi nízká vlhkost vzduchu. Ta 8. dubna spadla na 18 %, tedy nejnižší hodnotu od počátku přístrojového měření před deseti lety. Bouřka se v dubnu objevila jen jedna, a to navíc vzdálená.

Květen se rozhodl, že bude dubnem. Jinak si nelze vysvětlit jeho průměrnou měsíční teplotu +10,91 °C (odchylka -2,6 °C), která ho zařadila na 2. místo mezi nejchladnějšími květny. Jen květen 2019 byl ještě o desetinu stupně chladnější. Navíc jeho průměrná teplota v 15 hodin byla pouze o 0,1 °C vyšší než dubnová. Mrazové dny nastaly pouze dva, ale ledoví muži nám nedali pokoj. Servác přinesl ranní mráz -1,3 °C. A první letní den zůstával i nadále v nedohlednu, o tropickém nemluvě. Co se srážek týká, byl květen proti dubnu radikálně odlišný. Déšť či smíšené srážky padaly v průběhu 19 dní, přičemž poslední vločky jsme mohli spatřit ještě 12. května. Celkový úhrn 70,7 mm (92,7 % normálu) dohnal dubnovou ztrátu a dorovnal roční akumulaci k průměru. I přes četné deště se vyskytly pouze dva dny s bouřkou.

Nejzajímavějším dnem měsíce byl 11. květen. V tento den postihl silný vítr asi nejvíce z celé republiky právě východní Trutnovsko. Vichřice byla spojena s přechodem velmi výrazné studené fronty od severozápadu, při kterém navíc prudce klesla teplota. Na stanici dosáhlo denní maximum +22,7 °C ve 12:37 SELČ. Pak začal rychlý pokles teploty až na +2,7 °C ve 23:54 SELČ. Do rána 12. května se ochladilo až na +1,2 °C v 5:03 SELČ. Přízemní teplota klesla pod bod mrazu na -1,8 °C. Během dne spadlo 10,6 mm srážek, převážně ve formě deště. Po 19. hodině se vyskytovaly srážky smíšené, na Jestřebích horách ležel druhý den ráno zhruba od 600 metrů sněhový poprašek.

Vítr dosáhl na stanici maximální rychlosti 16,5 m/s (60 km/h) ze severního směru, a to opakovaně mezi 19. a 21. hodinou. Jednalo se o pátý největší náraz v historii měření za 10 let. I průměrná rychlost větru 8,9 m/s byla velmi vysoká, zařadila se na čtvrtou pozici mezi naměřenými rekordy. Pro letní půlrok to byla velmi netypická situace. Takto vytrvalý a silný vítr ze severního směru se zde příliš často neobjevuje. Zatímco jindy zdejší lokalitu Krkonoše před větrem spíše chrání, tentokrát ho zesilovaly. Studený těžký vzduch se přes ně od severu přelévál a získával na rychlosti (princip bóry).

Červen odmítl porušit řadu teplotně průměrných či podprůměrných měsíců. S výslednou průměrnou měsíční teplotou +16,80 °C (odchylka +0,1 °C) se ocitl na 12. místě mezi nejchladnějšími červny. Mráz už nás naštěstí nepřekvapil, ale prvního letního dne jsme se dočkali až 12. června (nejpozději v historii měření). Hned o den později nastal první (a zároveň poslední) den tropický s maximální teplotou +30,4 °C. Do konce měsíce však tento počet příliš nenarostl. Tropický den zůstal jediným, letní teploty jsme si užili pětkrát. Z 13. na 14. června jsme se pak téměř dočkali tropické noci, když ranní minimální teplota neklesla pod +19,3 °C. Stejně jako květen byl i červen velmi bohatý na srážky. Se srážkovým úhrnem 132,8 mm (182,7 % normálu) se stal nejdeštivějším měsícem od července 2012! Akumulace srážek ke konci I. pololetí 382,2 mm byla nejvyšší v historii měření od roku 2008. Zaznamenali jsme devět bouřkových dní s 15 jednotlivými bouřkami. Některé byly poměrně silné, jako například 6. června (tři bouřky za den) nebo 27. června. V tento den přišla bouře poměrně pozdě večer, doprovázena přívalovými srážkami a nárazovým větrem o rychlosti až 10,3 m/s.

Čelo bouřky (shelf cloud) přicházející od Trutnova 27. června 2020 21,13 SELČ

Slovníček často používaných pojmů

V tomto díle Zpravodaje bych se rád zaměřil na pojmy, které jsou často používány ve čtvrtletním shrnutí, ale nebyl dosud prostor na jejich bližší popis a vysvětlení.

Průměrná denní teplota – vypočítává se jako vážený průměr hodnot naměřených v 7, 14 a 21 hodin středoevropského času (v době platnosti letního času o hodinu později). Hodnota z 21. hodiny se započítává dvakrát a celý součet se tedy dělí čtyř-

Pokračování na další straně >>

mi. Výše uvedené časy se též označují jako „mannheimské hodiny" a v meteorologii se využívají již od roku 1780.

Průměrná měsíční teplota – aritmetický průměr denních průměrných teplot v daném měsíci. Stojí za povšimnutí, že „mannheimské hodiny" byly v minulosti zjevně velmi dobře zvoleny jako reprezentativní pro celý průběh dne. Vezmeme-li totiž výsledek dosažený tímto výpočtem (vstupuje do něj v případě třicetidenního měsíce 90 hodnot) a srovnáme ho s aritmetickým průměrem minutového měření (v případě třicetidenního měsíce 43 200 hodnot), dostaneme rozdíl v desetinách °C.

Noční svítící oblaka (NLC) nad Krkonošemi 16. června 2020 (autor L. Ronge)

Přízemní minimum – nejnižší teplota naměřená ve výšce pěti centimetrů nad povrchem země v období mezi 21. hodinou večerní a 7. hodinou ranní.

Denní a měsíční srážkový úhrn – množství srážek spadlých za den a měsíc. V případě naší stanice je interval měření od půlnoci do půlnoci, na profesionálních a srážkoměrných stanicích ČHMÚ je počátečním a konečným bodem měření 7. hodina ranní

Arktický den – je takový, ve kterém teplota ve dvou metrech nad povrchem (týká se všech dále uváděných hodnot) nevystoupí nad -10 °C. V našich podmínkách poměrně vzácný, naposledy se vyskytl v lednu 2017. Od roku 2000 nastalo těchto dnů pouze 18. Jejich výskyt je většinou vázán na mohutné zimní tlakové výše. Arktický den je zároveň započítáván jako ledový a mrazový.

Ledový den – je takový, ve kterém teplota nevystoupí nad 0 °C. Panuje tedy celodenní mráz. Průměrný počet ledových dní je 32 za rok. V letošním roce se jich zatím vyskytlo pouhých pět. Ledový den je zároveň započítáván jako mrazový.

Mrazový den – je takový, ve kterém teplota poklesne pod 0 °C. Průměrný počet mrazových dní je 104 za rok. V letošním roce jsme jich zaznamenali zatím 76. Nejčasnější mráz byl naměřen 20. září 2004 a 2019, naopak nejpozdnější 19. května 2007.

Letní den – je takový, ve kterém teplota vystoupí nad +25 °C. Průměrný počet letních dní je 50 za rok. Chladné jaro a počátek léta současného roku přinesl zatím pouhých pět letních dní. Naopak v roce 2018 jich bylo naměřeno 84. Nejčasnější letní den nastal 19. dubna 2000, nejpozdnější dokonce až 1. října 2011.

Tropický den – je takový, ve kterém teplota vystoupí nad +30 °C. Zároveň se započítává jako letní den. Můžeme se setkat i s pojmem ***„supertropický den"*** pro dny s teplotou nad +35 °C, ale nejedná se o oficiálně schválený termín. Tropických dnů se zde v průměru vyskytuje 11 do roka. Letos jsme zaznamenali zatím pouze jeden. Nejčasnější tropický den nastal 16. května 1997. Léto téměř bez tropických dnů jsme prožili v roce 2011 (pouhé dva dny), naopak vlny veder nás trápily v roce 2015 (26 dní, z toho 15 v srpnu).

Tropická noc – je taková, ve kterém teplota mezi 21. hodinou večerní a 7. hodinou ranní nepoklesne pod +20 °C. V našich podmínkách je taková situace velmi vzácná.

Bouřkový den – den, ve kterém se na stanici nebo ve vzdálenosti do 20 km vyskytla bouřka (bylo slyšitelné hřmění). Počet bouřek za den může být vyšší, jednotlivé bouřky se odlišují podle radarové detekce, případně nastane-li mezi nimi pauza delší jak 15 minut.

Zadní strana večerní přeháňky s duhou v Trutnově 29. června 2020(autor L. Ronge)

T. Prouza

Zpravodaj občanů Velkých Svatoňovic a Markoušovic, vydává jako periodický tisk územního samosprávného celku čtvrtletně OÚ Velké Svatoňovice 68, IČO 278 394,
E-mail: zpravodaj@velkesvatonovice.cz
Číslo 3/2020 vyšlo nákladem 600 výtisků 28. 7. 2020, uzávěrka dalšího čísla je 13. 10. 2020
evidenční číslo **MK _R E 22736.**
Grafické zpracování a tisk: Tiskárna PRATR a.s. Náchodská 524, 54103 Trutnov